

**Oddělení knihovnicko-informačních služeb
VÚPSV, v. v. i.**

DOKUMENTAČNÍ ZPRAVODAJ

**Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů**

**12/2021
listopad – prosinec**

<https://www.vupsv.cz/>

Obsah

ČESKÁ PERIODIKA A SPECIÁLNÍ DOKUMENTY	1
DŮCHOVDOVÉ ZABEZPEČENÍ	1
NEMOCENSKÉ ZABEZPEČENÍ A ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	1
SOCIÁLNÍ POMOC – VŠEOBECNÉ OTÁZKY	2
PÉČE O RODINU A DĚTI, MLÁDEŽ, ŽENY	2
CHUDÍ	3
PRÁCE, ZAMĚSTNANOST, MZDY	4
PERSONÁLNÍ ŘÍZENÍ, VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCVIK	5
RŮZNÉ	5
ZAHRANIČNÍ PERIODIKA A SPECIÁLNÍ DOKUMENTY	6
SOCIÁLNÍ POLITIKA	6
DŮCHODOVÉ ZABEZPEČENÍ	6
NEMOCENSKÉ ZABEZPEČENÍ A ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	8
PRÁCE, ZAMĚSTNANOST, MZDY	10
OBYVATELSTVO, MIGRACE	13
NOVÉ INFORMAČNÍ MATERIÁLY A PUBLIKACE VE FONDU KNIHOVNY	14

ČESKÁ PERIODIKA A SPECIÁLNÍ DOKUMENTY

DŮCHOVDOVÉ ZABEZPEČENÍ

The impact of the coronavirus pandemic on implementation of new occupational pension schemes in Poland [Dopad pandemie koronaviru na zavádění nových zaměstnaneckých penzijních systémů v Polsku] / Marek Szcsepanski.

In: **FÓRUM sociální politiky**, 15, 5(2021), 12-20. - ISSN 1802-5854.

Článek se zabývá dopady koronavirové pandemie na míru účasti v nových polských zaměstnaneckých penzijních fondech (PKK) od března 2020 do května 2021. Zjišťuje, že v rozporu s původními předpoklady iniciátorů reformy se zaměstnanecké penzijní fondy zatím neprosadily, protože do července 2021 vstoupila do nových fondů pouze o něco více než čtvrtina potenciálních účastníků. Má to řadu příčin, z nichž některé nesouvisí s implementací důchodové reformy. Patří mezi ně i nedůvěra v penzijní systém způsobená částečným odklonem od penzijní reformy provedené v Polsku v roce 1999 a globální koronavirová krize vypuknuvší v březnu 2020.

Deskriptory: Polsko, zab. důchodové, zab. podnikové, zaměstnanci, reforma, fondy, COVID-19

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-5-2021/?wpdmdl=14400&refresh=61d2cc491d87a1641204809>

Zvýšení důchodů a příplatků k důchodu v roce 2022 / Jan Přib.

In: **Práce a mzda**, 69, 11(2021), 18-20. - ISSN 0032-6208.

Právní úprava pro rok 2022. Zvýšení vyplácených důchodů. Příklady.

Deskriptory: ČR, důchody, důchody-zvýšení, důchody-valorizace, zvýšení

NEMOCENSKÉ ZABEZPEČENÍ A ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Změny u ošetřovného v praxi / Petr Bukovjan, Jan Přib.

In: **Práce a mzda**, 69, 11(2021), 14-17. - ISSN 0032-6208.

Od roku 2022 dochází ke změnám u ošetřovného, které mají praktické dopady jak v oblasti nemocenského pojištění, tak v oblasti pracovněprávní. Autoři článku tyto dopady podrobněji rozebírají a uvádějí i konkrétní příklady.

Deskriptory: ČR, ošetřovné, podmínky nároku, právo pracovní, informace

Absentující zaměstnanec a zdravotní pojištění v kontextu pracovního práva / Antonín Daněk.

In: **Práce a mzda**, 69, 11(2021), 26-28. - ISSN 0032-6208.

Jak má zaměstnavatel z pohledu zdravotního pojištění včetně návaznosti na řešení pracovněprávního vztahu postupovat v případě, že zaměstnanec opakovaně bez omluvy nedochází do zaměstnání.

Deskriptory: ČR, pojištění zdravotní, ukončení zaměstnání, právo pracovní

Vybrané situace ve zdravotním pojištění v kontextu působnosti nařízení Evropské unie / Antonín Daněk.

In: **Práce a mzda**, 69, 11(2021), 29-33. - ISSN 0032-6208.

Koordinační nařízení EU, které upravuje sociální zabezpečení migrujících osob.

Deskriptory: ČR, EU, harmonizace, pojištění zdravotní, zab. sociální, osoby migrující, vysílání pracovníků

SOCIÁLNÍ POMOC – VŠEOBECNÉ OTÁZKY

Funding a Selected Group of Czech NGOs from Public Resources [Financování vybraných skupin českých nestátních neziskových organizací z veřejných zdrojů]

/ Jakub Pejcal, Lucia Hruzova.

In: **Scientia et Societas**, 17, 3(2021), 105-117. - ISSN 1801-7118.

Na základě analýzy účetních dat tento článek popisuje význam veřejných zdrojů pro fungování vybraných skupin homogenních nestátních neziskových organizací v oblasti volného času a rekreace se zaměřením na práci s mládeží a dětmi.

Deskriptory: ČR, organizace neziskové, financování, statistika, rozpočet státní, děti, mládež, čas volný

Dostupné z: <https://sets7.webnode.cz/files/200000323-1ff471ff49/Scientia%202021%20web.pdf>

PÉČE O RODINU A DĚTI, MLÁDEŽ, ŽENY

Dopady pandemie na sólo rodiče – první výsledky výzkumu / Sylva Höhne.

In: **FÓRUM sociální politiky**, 15, 5(2021), 29-30. - ISSN 1802-5854.

Článek představuje první výsledky projektu "Dopady pandemie covidu-19 na sólo rodiče" – z prvních zjištění vyplynulo, že z hlediska sociálně-ekonomického postavení se propad v materiálním zajištění rodiny mnohem častěji dotkl sólo rodičů pracujících před pandemií jako osoby samostatně výdělečně činné (v porovnání se zaměstnanci) a rovněž rodičů bez vysokoškolského vzdělání, jejichž pracovní podmínky nebyly z hlediska stability pracovních smluv či flexibility práce tak dobré jako u vysokoškoláků.

Deskriptory: ČR, šetření, výzkum, COVID-19, matky osamělé, rodina neúplná, projekty, VÚPSV, vzdělání dosažené, situace ekonomická, situace sociální

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-5-2021/?wpdmdl=14400&refresh=61d2cc491d87a1641204809>

The Tablet-Like Childhood – a Chance or a Threat? [Dětství jako tablet – šance nebo hrozba?] / Renata Brzezinska.

In: **Scientia et Societas**, 17, 3(2021), 66-74. - ISSN 1801-7118.

Příspěvek představuje určitou reflexi současného modelu výchovy a participace dětí ve společnosti masové kultury. Podkladem pro zkoumání byla data, jak polské děti skutečně fungují ve volném čase, jaký je typ činností, kterými se zabývají, a jaké jsou jejich skutečné preference a osobní zájmy a rovněž do jaké míry je jejich volný čas vnímán a regulován jejich rodiči.

Deskriptory: Polsko, děti, mládež, technika výpočetní, počítače, čas volný, styl životní, rodičovství

Dostupné z: <https://sets7.webnode.cz/files/200000323-1ff471ff49/Scientia%202021%20web.pdf>

Constructivism as an interesting perspective in preschool education [Konstruktivismus jako zajímavá perspektiva v předškolním vzdělávání] /

Krystyna Zuchelkowska.

In: **Scientia et Societas**, 17, 3(2021), 81-91. - ISSN 1801-7118.

Autorka ve svém článku obhajuje názor o vhodnosti zařazení konstruktivistického přístupu do vzdělávání dětí předškolního věku.

Deskriptory: Polsko, zařízení předškolní, metody, teorie, vzdělávání

Dostupné z: <https://sets7.webnode.cz/files/200000323-1ff471ff49/Scientia%202021%20web.pdf>

CHUDÍ

Poskytování poradenské a sociální práce lidem bez domova s akcentem na jejich pracovní uplatnění / Helena Marešová, Marie Táborská, Noemi Roupcová.

In: **FÓRUM sociální politiky**, 15, 5(2021), 21-29. - ISSN 1802-5854.

Analýza a komparace systémů poskytování poradenské a sociální práce lidem bez domova v souvislosti s jejich začleněním na trhu práce v České republice a v Německu. Pro danou domácí problematiku autorky pokládají za nezbytné konkrétní vymezení kompetencí v poskytování sociální práce mezi UP ČR a sociálními odbory místních samospráv.

Deskriptory: ČR, bezdomovci, práce sociální, služby sociální, úřady práce, VÚPSV, poradenství sociální, SRN, poradenství pracovní, politika zaměstnanosti, návrat do práce

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-5-2021/?wpdmdl=14400&refresh=61d2cc491d87a1641204809>

PRÁCE, ZAMĚSTNANOST, MZDY

Dopady pandemie covidu-19 na zaměstnanost osob starších 50 let v evropských zemích / Lenka Lakotová.

In: **FÓRUM sociální politiky**, 15, 5(2021), 2-11. - ISSN 1802-5854.

Článek se zabývá dopady pandemie covidu-19 na zaměstnanost osob ve věku nad 50 let v evropských zemích. K analýze byla použita data z databáze SHARE – jedná se o mikroekonomická panelová data získávaná dotazníky z výběrových šetření z let 2004 až 2020 (v 8 výzkumných vlnách). Dopady pandemie jsou zjišťovány s využitím regresní analýzy. Výsledky regresních modelů jsou dále ověřeny provedením analýzy dat z databáze Eurostat. Analýzou bylo zjištěno mimo jiné to, že pandemie měla negativní dopad na zaměstnanost starších osob menší než u mladších pracovníků.

Deskriptory: EU, zaměstnanost, pracovníci starší, modelování, COVID-19, šetření, výzkum, vývoj, statistika, nezaměstnanost, skupiny věkové

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-5-2021/?wpdmdl=14400&refresh=61d2cc491d87a1641204809>

Laický soudce – historický relikt či funkční garant pracovněprávní ochrany? / Petr Frischmann.

In: **FÓRUM sociální politiky**, 15, 5(2021), 30-34. - ISSN 1802-5854.

Článek se zabývá problematikou účasti laických přisedících v pracovněprávním soudnictví. Podle autora příspěvku specifika pracovního práva účast laiků legitimizují, což dokládá i zahraniční zkušenost. Ke zvýšení funkčnosti a k potřebné generační obměně přisedících je však nezbytné posílení nezávislosti systémovými úpravami délky mandátu a mechanismu ustanovování do funkce. Spolu s těmito změnami má potenciál zvýšit kvalitu a funkčnost účasti přisedících v pracovněprávních sporech zejména vzdělávání a kvalitnější odměňování.

Deskriptory: ČR, řízení soudní, vztahy pracovní, metody, systém, právo pracovní

Dostupné z: <https://www.vupsv.cz/download/forum-socialni-politiky-5-2021/?wpdmdl=14400&refresh=61d2cc491d87a1641204809>

Nařízené testování zaměstnanců z pohledu GDPR / Veronika Odrobinova.

In: **Práce a mzda**, 69, 11(2021), 10-13. - ISSN 0032-6208.

Autorka se ve svém článku zabývá otázkou, zda je zpracování osobních údajů zaměstnanců týkajících se testování či očkování na covid-19 v souladu s GDPR, tedy s nařízením EU 2016/679 (Obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

Deskriptory: ČR, zaměstnanci, stav zdravotní, COVID-19, údaje osobní

Souběh funkcí v předběžné otázce ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele / Petr Seidl, Monika Pastorková.

In: **Práce a mzda**, 69, 11(2021), 21-25. - ISSN 0032-6208.

Předmětem článku je shrnutí dosavadních závěrů o (ne)možnosti vzniku pracovněprávního vztahu z uvedeného důvodu (souběhu funkcí) v kontextu unijního rámce uspokojování mzdových nároků zaměstnanců platebně neschopného zaměstnavatele. Právě v dotčené oblasti totiž Nejvyšší správní soud předložil předběžnou otázku Soudnímu dvoru EU, přičemž její posouzení může mít závažný dopad především do oblasti veřejného práva.

Deskriptory: ČR, insolvence, ochrana sociálně-právní, zaměstnanci, řízení soudní, vztahy pracovní

Souhlas s výkonem jiné výdělečné činnosti zaměstnance / Petr Bukovjan.

In: **Práce a mzda**, 69, 11(2021), 40-42. - ISSN 0032-6208.

Z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 7. 6. 2021, sp. zn. 21 Cdo 74/2021.

Deskriptory: ČR, řízení soudní, vztahy pracovní, zaměstnání vedlejší, dohody, zaměstnanci, právo pracovní

Aktualizované pracovní situace na portálu Práce a mzda / Petr Bukovjan.

In: **Práce a mzda**, 69, 11(2021), 43-51. - ISSN 0032-6208.

Informační portál týkající se délky, úpravy a evidence pracovní doby v otázkách a odpovědích.

Deskriptory: ČR, doba pracovní, informace, právo pracovní

PERSONÁLNÍ ŘÍZENÍ, VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCVIK

Personální marketing – využití marketingových principů v personalistice / Lenka Farkačová.

In: **Práce a mzda**, 69, 11(2021), 34-39. - ISSN 0032-6208.

Deskriptory: ČR, strategie personální, řízení personální, zdroje lidské, řízení, metody, uspokojení z práce

RŮZNÉ

Změna chování zákazníka v době "koronavirové" / Dagmar Kostrhunova.

In: **Scientia et Societas**, 17, 3(2021), 40-50. - ISSN 1801-7118.

Autor ve svém příspěvku definuje změny v psychologii chování zákazníků (spotřebitelů), které nastaly vznikem mimořádné situace ovlivněné onemocněním covid-19 v České republice a ve světě od jara 2020.

Deskriptory: ČR, spotřeba osobní, COVID-19, sociologie, styl životní

Dostupné z: <https://sets7.webnode.cz/files/200000323-1ff471ff49/Scientia%202021%20web.pdf>

ZAHRANIČNÍ PERIODIKA A SPECIÁLNÍ DOKUMENTY

SOCIÁLNÍ POLITIKA

Speaking social Europe: A paradigmatic shift in the European Commission Presidents social policy discourse? [Sociální Evropa: Paradigmatický posun předsedů Evropské komise v otázkách sociální politiky?] / Patrik Vesan, Pamela Pansardi.

In: **Journal of European Social Policy**, 31, 4(2021), 365-379. - ISSN 0958-9287.

Článek představuje analýzu diskurzu sociální politiky na úrovni Evropské unie se zaměřením na jazyk používaný předsedy Evropské komise (Barrosa a Junckera) při řešení sociálních otázek v období 2010 až 2018.

Deskriptory: EU, stát sociální, politika sociální, orgány správní, politika

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0958928721999596>

DŮCHODOVÉ ZABEZPEČENÍ

Introduction to the Special Issue on Sustainable Pensions: Do Sustainable Pensions Require Sustainable Investments? [Úvod ke speciálnímu vydání o udržitelných důchodech: Vyžadují udržitelné důchody udržitelné investice?] / Alexia Autenne, Maria-Cristina Degoli, Kevin Hartmann-Cortes.

In: **European Journal of Social Security**, 23, 3(2021), 191-199. - ISSN 1388-2627.

Článek je zaměřen na koncept udržitelnosti penzijních systémů v členských zemích EU z různých perspektiv. Zamýšlí se nad udržitelností evropských zaměstnaneckých penzijních systémů jako účinného prostředku, který je schopen zajistit přiměřené důchodové nároky pro všechny pracující s cílem zabránit chudobě ve stáří.

Deskriptory: EU, důchody, zab. důchodové, systém, financování, fond penzijní, koncepce budoucí, soudržnost sociální, důchod podnikový, zab. podnikové

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/13882627211038965>

Shaping the future of retirement: Aspects of sustainability [Utváření budoucnosti odchodu do důchodu: Aspekty udržitelnosti] / Hans Van Meerten, Jorik Van Zanden.

In: **European Journal of Social Security**, 23, 3(2021), 200-210. - ISSN 1388-2627.

Od roku 2021 svět čelí několika krizím, které výrazně ovlivní způsoby, jakými budou společnosti formovány. Článek poskytuje stručný přehled trendů a výzev, které budou pro oblast důchodů v příštích letech rozhodující.

Deskriptory: EU, zab. důchodové, systém, koncepce budoucí, důchody, odchod do důchodu, financování, soudržnost sociální, krize ekonomická, COVID-19

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/13882627211028246>

Equality without improvement? A case study of the impact of the Belgian unified status among blue-collar and white-collar workers on their occupational pensions [Rovnost bez zlepšení? Případová studie dopadu belgického jednotného statutu mezi dělnickými a bílými límečky na jejich zaměstnanecké důchody] / Sarah Knoop.

In: **European Journal of Social Security**, 23, 3(2021), 211-231. - ISSN 1388-2627.

Článek se zabývá rozdíly v postavení mezi dělnickými a „bílými límečky“. Předkládá případovou studii belgického jednotného statutu s ohledem na zaměstnanecké důchody (II. důchodový pilíř), která jasně ukazuje dopad judikatury EU. V souladu s touto judikaturou neexistuje požadavek na poskytování nejvýhodnějšího důchodového systému všem zaměstnancům, což by mohlo vést ke stejným, ale přesto velmi skromným zaměstnaneckým důchodům. Na základě předběžných výsledků lze předpovědět, že belgický jednotný status bude mít pozitivní vliv na počet dělnických a „bílých límečků“ zapojených do důchodového systému. Vzhledem k finančnímu dopadu na zaměstnavatele je však nepravděpodobné, že by po harmonizaci byla zachována vysoká úroveň výhod nejtědřejších důchodových systémů. Dá se tedy očekávat, že jednotný status skutečně povede k rovným zaměstnaneckým penzijním systémům mezi dělnickými a „bílými límečky“, ale nebude fungovat jako páka ke zlepšení kvality druhého důchodového pilíře v Belgii.

Deskriptory: Belgie, zab. důchodové, systém, zab. podnikové, důchod podnikový, rovnost, 2. pilíř

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/13882627211031932>

Inadequancies of regulations on supplementary pension plans in Central and Eastern European countries [Nedostatky regulace penzijního připojištění v zemích střední a východní Evropy] / Joanna Rutecka-Góra.

In: **European Journal of Social Security**, 23, 3(2021), 232-246. - ISSN 1388-2627.

Doplňkové zaměstnanecké a individuální penzijní systémy ve střední a východní Evropě jsou špatně regulovány, zatímco jejich struktura je velmi složitá. Provedené analýzy týkající se regulace dobrovolných starobních důchodových systémů v Bulharsku, Estonsku, Lotyšsku, Litvě, Polsku, Slovensku a České republice potvrdily hlavní nedostatky nabízeného doplňkového starobního pojištění. Týkají se nedostatku předběžných a pravidelných hodnocení produktu, nedostatečnosti plánování, účinnosti a nákladnosti. Doporučené změny se týkají sdílení rizik, forem důchodových dávek, limitů nákladů, informační politiky a transparentnosti.

Deskriptory: Evropa střední a východní, zab. důchodové, systém, připojištění

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/13882627211038964>

Environmentally firendly and socially responsible investment in and by occupantional pension funds in the USA an in the EU [Šetrné k životnímu prostředí a společensky odpovědné investice týkající se zaměstnaneckých penzijních fondů v USA a EU] / Lauren Daniels, Yves Stevens, David Pratt.

In: **European Journal of Social Security**, 23, 3(2021), 247-263. - ISSN 1388-2627.

Tento článek si klade za cíl poskytnout určitý pohled na koncepční vztah mezi společensky odpovědnými a environmentálně laděnými hledisky a jejich právní důsledky pro investiční chování soukromých penzijních fondů v USA a EU.

Deskriptory: Mezinárodní, USA, EU, zab. důchodové, systém, fond penzijní, zab. podnikové, důchod podnikový, financování, odpovědnost sociální, soudržnost sociální, pojištění soukromé

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/13882627211026930>

Sustainable pensions, democratic governance, and EU law [Udržitelné důchody, demokratická správa věcí veřejných a právo EU] / Ewan McGaughey.

In: **European Journal of Social Security**, 23, 3(2021), 279-297. - ISSN 1388-2627.

Autor ve svém článku nastiňuje tři hlavní problémy, s nimiž se potýkají důchody v EU: nejistý odchod do důchodu, eskalující nerovnost a narůstající klimatické škody. Ústředním argumentem je, že důchody budou udržitelné pouze tehdy, když budou demokraticky, obezřetně a loajálně spravovány.

Deskriptory: EU, zab. důchodové, řízení, financování, důchody, zákonodárství, správa veřejná, systém, odchod do důchodu, soudržnost sociální

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/13882627211030300>

Two different paths to sustainability? A comparison of a Finnish and a Swedish public pension reserve fund [Dvě různé cesty k udržitelnosti? Srovnání finského a švédského veřejného rezervního důchodového fondu] / Niko Väänänen.

In: **European Journal of Social Security**, 23, 3(2021), 298-317. - ISSN 1388-2627.

Tento článek porovnává dva veřejné penzijní rezervní fondy, jeden z Finska a jeden ze Švédska, a popisuje jejich cestu k odpovědným investicím.

Deskriptory: Finsko, Švédsko, zab. důchodové, důchody, fond penzijní, systém, financování, soudržnost sociální, odpovědnost sociální

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/13882627211036473>

NEMOCENSKÉ ZABEZPEČENÍ A ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Bringing EU citizens together or pulling them apart? The European Health Insurance Card, east-west mobility and the failed promise of European social integration [Sbližovat občany EU nebo je rozdělovat? Evropský průkaz zdravotního pojištění, mobilita z východu na západ a neúspěšný příslib evropské sociální integrace] / Sabina Stan, Roland Erne, Susan Gannon. In: **Journal of European Social Policy, 31, 4(2021), 409-423. - ISSN 0958-9287.**

Ačkoli měl Evropský průkaz zdravotního pojištění (EHIC) Evropany sblížit, tato studie ukazuje, že prohlubuje sociální nerovnosti napříč regiony a třídami.

Deskriptory: EU, pojištění zdravotní, osoby migrující, migrace, péče zdravotní, integrace evropská

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0958928720974188>

The role and limits of the European Health Insurance Card: (Too) great expectations? [Role a limity evropského průkazu zdravotního pojištění: (příliš) velká očekávání?] / Frederic De Wispelaere, Gabriella Berki.

In: **Journal of European Social Policy**, 31, 4(2021), 424-431. - ISSN 0958-9287.

Deskriptory: EU, pojištění zdravotní, péče zdravotní, migrace, osoby migrující, integrace evropská, harmonizace, zab. sociální

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/09589287211023046>

**Bringing society back into our understanding of European cross-border care
[Přivést společnost zpět k našemu chápání evropské přeshraniční péče] / Sabina
Stan, Roland Erne.**

In: **Journal of European Social Policy**, 31, 4(2021), 432-439. - ISSN 0958-9287.

Autoři se své studii věnují problematice přeshraničního poskytování zdravotní péče a redistribuční efekty východozápadních pacientů a toků plateb souvisejících s Evropským průkazem zdravotního pojištění (EHIC) napříč regiony a sociálními třídami.

Deskriptory: EU, péče zdravotní, osoby migrující, migrace, pojištění zdravotní, integrace evropská

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/09589287211031815>

PRÁCE, ZAMĚSTNANOST, MZDY

Do social investment policies reduce income inequality? An analysis of industrial countries [Snižuje politika sociálních investic nerovnost příjmů? Analýza průmyslových zemí] / Takayuki Sakamoto.

In: **Journal of European Social Policy**, 31, 4(2021), 440-456. - ISSN 0958-9287.

Autor ve svém článku zkoumá redistribuční účinky politik sociálních investic na příjmovou nerovnost v zemích OECD. Empirická analýza přináší smíšené výsledky. Příspěvky na rodičovskou dovolenou snižují nerovnost příjmů na trhu, ale jiné politiky podpory rodiny nerovnost nesnižují. Rodinné přídatky a placená dovolená (délka štedré dovolené) ji dokonce zvyšují. Účinky některých rodinných politik jsou částečně kontextově specifické. V situacích, kdy existuje velký počet domácností samozivitelek, dávky rodičovské dovolené snižují nerovnosti příjmů na trhu.

Deskriptory: Mezinárodní, OECD, příjmy, nerovnost, politika zaměstnanosti, stát sociální, politika sociální, redistribuce, politika populační

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/09589287211018146>

Automation and public support for workfare [Automatizace a veřejná podpora pro workfare] / Zhen Jie Im, Kathrin Komp-Leukkunen.

In: **Journal of European Social Policy**, 31, 4(2021), 457-472. - ISSN 0958-9287.

Článek zkoumá rizika nastupující automatizace pro pracovní sílu (zejména rutinní pracovníky) v kontextu přijímání úsporných opatření a tlaku na návrat nezaměstnaných na trh práce. Autoři ve svém příspěvku provedli sdružené a víceúrovňové analýzy a to s využitím dat z Evropského sociálního průzkumu.

Deskriptory: EU, politika zaměstnanosti, návrat do práce, stát sociální, mínění veřejné, trh práce, automatizace

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/09589287211002432>

The disability employment gap in European countries: What is the role of labour market policy? [Rozdíly v zaměstnanosti osob se zdravotním postižením v evropských zemích: Jaká je role politiky trhu práce?] / Roos Van Der Zwan, Paul De Beer.

In: **Journal of European Social Policy**, 31, 4(2021), 473-486. - ISSN 0958-9287.

Výzkum se zaměřuje na rozdíly v zaměstnanosti osob se zdravotním postižením, konkrétně na její variace podle země a pohlaví. Kromě toho testuje vliv politik trhu práce a sociálních investic, respektive vliv sociálního státu na míru zaměstnanosti lidí s postižením. Pomocí statistiky příjmů a životních podmínek Evropské unie (EU-SILC) autoři ukazují, že země jižní Evropy mají nejmenší rozdíl v zaměstnanosti osob se zdravotním postižením. Zatímco přísnější právní předpisy na ochranu zaměstnanosti jsou pro osoby se zdravotním postižením na trhu práce přínosné, jiné politiky trhu práce, které jsou specificky zaměřeny ve prospěch této skupiny, výrazně neovlivňují její šance na trhu práce. Tato zjištění podporují perspektivu sociálních investic a ukazují, že sociální politika může mít pozitivní vliv na zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Deskriptory: EU, trh práce, zaměstnanost, postižení, invalidita, politika zaměstnanosti, stát sociální

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/09589287211002435>

Missing links in the inclusive growth debate: Functional income distribution and labour market institutions [Chybějící články v debatě o inkluzivním růstu: Funkční rozdělení příjmů a instituce trhu práce] / Ignacio Álvarez, Maarten Keune, Jesús Cruces, Jorge Uxó.

In: **International Labour Review**, 160, 3(2021), 337-362. - ISSN 0020-7780.

Článek zkoumá, do jaké míry jsou návrhy "inkluzivního růstu" předložené různými mezinárodními organizacemi v souladu s jejich vlastními cíli. Autoři identifikují dva chybějící faktory, které jsou běžně přehlíženy: funkční rozdělení příjmů a kolektivní vyjednávání. Za použití panelu 42 vyspělých zemí z období let 1990 až 2018 autoři zjistili, že první faktor má významný vliv na příjmovou nerovnost. Druhý pak hraje významnou roli při vysvětlení nárůstu mzdového podílu a snížení příjmové nerovnosti. Proto, pokud má být úspěšně podporován růst podporující začlenění, musí být oba tyto elementy plně začleněny do politické debaty mezinárodních organizací.

Deskriptory: Mezinárodní, příjmy, mzdy, vyjednávání kolektivní, nerovnost

Not as simple as it seems: The ILO and the personal scope of international labour standards [Není to tak jednoduché, jak se zdá: ILO a personální rámec mezinárodních pracovních standardů] / Valerio De Stefano .

In: **International Labour Review**, 160, 3(2021), 387-406. - ISSN 0020-7780.

Článek zkoumá personální rámec mezinárodních pracovních standardů ILO. Dle autora standardy nestanovují univerzální definici pojmů "zaměstnanec" nebo "pracovní poměr". Pokud standardy tyto termíny použijí, měl by jejich rozsah být určen případ od případu a s odkazem na přípravné práce a stanoviska dozorcích orgánů ILO. Autor ve svém článku podrobně analyzuje jednak způsob aplikace základních úmluv dozorcími orgány ILO, jednak nejnovější debaty ILO týkající se personálního rámce mezinárodních pracovních standardů.

Deskriptory: Mezinárodní, pracovníci, standardy pracovní, poměr pracovní, dohody

Working-time preferences among women: Challenging assumptions on underemployment, work centrality and work–life balance [Preference týkající se pracovní doby žen: Náročné předpoklady podzaměstnanosti, centralizaci práce a rovnováže mezi pracovním a soukromým životem] / Laura Lamolla, Conxita Folguera-I-Bellmunt , Xavier Fernández-i-Marín.

In: **International Labour Review**, 160, 3(2021), 431-451. - ISSN 0020-7780.

Článek zkoumá preference pracovní doby žen, které pracují 20 hodin týdně na různých pracovních pozicích ve výrobě. Autoři provedli kvalitativní a kvantitativní výzkum s cílem charakterizovat profily pracovníc na základě jejich preferencí a to zejména v otázce pracovní doby. Jejich zjištění doplňují předchozí výzkum o tato zjištění: 1) některé pracovníce, nikoliv však všechny, mohou být považovány za podzaměstnané; 2) práce 20 hodin týdně se nerovná nízké centralizaci práce a je slučitelná s tím, že pracovní doba je vnímána jako smysluplná; 3) některé ženy pracující na částečný úvazek si chtějí ponechat čas na nepečující, nepracovní činnosti, i přesto, že vydělávají nízký plat.

Deskriptory: Mezinárodní, doba pracovní, ženy, práce-ženy, sladění pracovního a rodinného života, výhody

Dualism or solidarity? Conditions for union success in regulating precarious work [Dualismus nebo solidarita? Podmínky úspěchu odborů při regulaci nejisté práce] / Laura Carver, Virginia Doellgast.

In: **European Journal of Industrial Relations**, 27, 4(2021), 367-385. - ISSN 0959-6801.

Článek shrnuje výzkum reakcí odborů na prekérní práci v Evropě na základě případových studií publikovaných v letech 2008 až 2019.

Deskriptory: EU, práce prekérní, vztahy industriální, vyjednávání kolektivní, odbory, solidarita

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0959680120978916>

Down but not out: Union strategies and power resources in response to liberalization and changes in national postal services - The cases of Spain and Belgium [Dolů, ale ne ven: Strategie Unie a zdroje moci v reakci na liberalizaci a změny ve vnitrostátních poštovních službách – Případy Španělska a Belgie] / Sofia Perez de Guzman, Esteban Martínez, Ester Ulloa.

In: **European Journal of Industrial Relations**, 27, 4(2021), 387-403. - ISSN 0959-6801.

Článek analyzuje strategickou kapacitu národních svazů poštovních služeb ve Španělsku a Belgii v reakci na dopady liberalizace a změny v poštovním sektoru. Analýza ukazuje, že odbory dokázaly zmobilizovat své mocenské zdroje, aby odolaly dopadu tržních tlaků na zaměstnanost a pracovní podmínky.

Deskriptory: Mezinárodní, Španělsko, Belgie, odbory, vyjednávání kolektivní, vztahy industriální, služby, podmínky pracovní

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0959680120980676>

Mind the gap between discourses and practices: Platform workers' representation in France and Italy [Pamatujte na propast mezi diskursy a praktikami: Zastoupení platformních pracovníků ve Francii a Itálii] / Paolo Borghi, Annalisa Murgia, Mathilde Mondon-Navazo, Petr Mezihorak.

In: **European Journal of Industrial Relations**, 27, 4(2021), 425-443. - ISSN 0959-6801.

Článek vycházející z půlroční mezinárodní etnografie provedené ve Francii a Itálii si klade za cíl přispět ke srovnávacím debatám o odborovém zastoupení platformních pracovníků.

Deskriptory: Francie, Itálie, odbory, vyjednávání kolektivní, vztahy industriální, práce netypická, práce platformní

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/09596801211004268>

Foreign- and domestic firm ownership and its impact on wages. Evidence from Poland [Zahraniční a domácí vlastnictví firem a jeho vliv na mzdy. Důkazy z Polska] / Paulina Broniatowska, Pawel Strawinski.

In: **European Journal of Industrial Relations**, 27, 4(2021), 445-466. - ISSN 0959-6801.

Článek zkoumá vliv zahraničního vlastnictví společností na výši mezd pracovníků a přináší odhady mzdových rozdílů mezi firmami v domácím a zahraničním vlastnictví. Výsledky studie potvrzují, že vlastnictví firmy ovlivňuje výši mezd pracovníků – pracovník zaměstnaný ve firmě se zahraničním vlastnictvím vydělává totiž v průměru o 5 % více než stejný pracovník v domácí firmě s podobnými charakteristikami. Analýza tak ukazuje, že původ kapitálu má vliv na distribuci mezd ve firmě a může ovlivnit mzdy v celém sektoru.

Deskriptory: Polsko, organizace mezinárodní, styky mezinárodní, mzdy, diferenciac

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0959680121996675>

OBYVATELSTVO, MIGRACE

Administering the Union citizen in need: Between welfare state bureaucracy and migration control [Správa občana Unie v nouzi: Mezi sociálním státem byrokracie a kontrolou migrace] / Dion Kramer, Anita Heindlmaier.

In: **Journal of European Social Policy**, 31, 4(2021), 380-394. - ISSN 0958-9287.

Článek představuje analytický a empirický příspěvek k otázce, jak členské státy EU přizpůsobují své administrativy sociální a migrační politiky tomu, aby odpovídaly režimu volného pohybu EU. Následně jsou zkoumány důsledky, které to má pro občany. Na základě srovnávacích případových studií o právech na sociální pomoc v Německu, Rakousku a Nizozemsku, článek rozvíjí typologii tří různých modelů správy a přístupu občanů EU k sociálnímu státu. Autoři poukazují na to, jak byrokratický design různými způsoby ovlivňuje stratifikaci sociálních práv v členských státech. Závěrem konstatují, že studium alternativních správních modelů nabízí důležité poznatky o fungování územních sociálních států v režimech otevřených hranic.

Deskriptory: EU, migrace, osoby migrující, práva sociální, stát sociální, pomoc sociální, zab. sociální, správa veřejná, politika migrační

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0958928721999612>

Young EU migrant citizens access to financial independence in conditions of precarious work: A tripartite approach to welfare conditionality [Mladí migrující občané EU a jejich přístup k finanční nezávislosti v podmínkách nejisté práce: Tripartitní přístup k podmíněnosti blahobytu] / Anna Simola, Sirpa Wrede.

In: **Journal of European Social Policy**, 31, 4(2021), 395-408. - ISSN 0958-9287.

Mladí občané EU jsou vybízeni k tomu, aby zvýšili svou "zaměstnatelnost" tím, že budou využívat mobilitu v rámci EU. Pro mnohé však může stěhování do jiné země EU přinést na trhu práce mnohé nevýhody. Autoři článku čerpají data z kvalitativní studie o zkušenostech vysokoškolsky vzdělaných mladých Evropanů, kteří pracují na nejistých pracovních místech v Bruselu. Zkoumají, jaký mají mladí migrující občané přístup k podpoře příjmu, dávkám v nezaměstnanosti a dalším sociálním právům, která přispívají k jejich finanční nezávislosti.

Deskriptory: EU, migrace, osoby migrující, mládež, práce prekérní, práva sociální, zab. V nezaměstnanosti, zab. v nezaměstnanosti-dávky, podmínky nároku

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0958928720950625>

NOVÉ INFORMAČNÍ MATERIÁLY A PUBLIKACE VE FONDU KNIHOVNY

- Sig. 6784 (e-kniha)

Neformální péče v teorii a praxi: Sborník odborných studií / Vladislav Fryč, Martina Chmelová, Petra Adámková (eds.). - Vydání první.

Praha: Alfa Human Service, z. s., 2021. - 154 stran.

ISBN 978-80-88290-85-8.

Sborník vydaný organizací Alfa Human Service, z. s., u příležitosti dvacetiletého výročí své existence. Publikace představuje příspěvky rekapitulující výsledky mnohaleté práce a současné trendy a směry, které se v České republice v oblasti problematiky neformální péče vyvíjejí.

Deskriptory: ČR, péče, péče o osobu blízkou, staří, postižení-děti, péče zdravotní nestátní, péče sociální nestátní

- Sig. 6785

Demografická ročenka České republiky 2020. - Vydání první.

Praha: Český statistický úřad, 2021. - 347 stran. - (Lidé a společnost; 130067-21).

ISBN 978-80-250-3160-5. - ISBN 978-80-250-3161-2 (pdf).

Deskriptory: ČR, demografie, statistika, ročenky, struktura populace, porodnost, úmrtnost, interrupce, sňatečnost, rozvody, migrace, migrace vnitřní

Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/demograficka-rocenka-ceske-republiky-2020>

- Sig. 6786

Romové – konec (ne)jednoho mýtu: Tractatus culturo(mo)logicus / Marek Jakoubek. - Vydání první.

Praha: Socioklub, 2004. - 317 stran. - (Sešity pro sociální politiku).

ISBN 80-86140-21-0.

Kniha analyzuje tradiční romskou kulturu, způsob života a uspořádání sociálních vztahů. Rovněž polemizuje s dosavadními přístupy a ukazuje na faktory, které mohly způsobit, že se v této oblasti nedaří dosáhnout větších úspěchů.

Deskriptory: ČR, Romové, kultura, společnost, sociologie

- Sig. 6787

Statistická ročenka České republiky 2021. - Vydání první.

Praha: Český statistický úřad, 2021. - 815 stran.

ISBN 978-80-250-3166-7. - ISBN 978-80-250-3167-4 (pdf).

Deskriptory: ČR, Mezinárodní, statistika, demografie, ročenky, výzkum, věda, struktura populace, ekonomika, zab. sociální, zdravotnictví, vzdělávání, školství, kultura, trh práce, průmysl, kriminalita, ceny, výdaje-domácnosti, příjmy-domácnosti,

Dostupné z:

<https://www.czso.cz/documents/10180/143520724/32019821.pdf/b741d5a1-5ea0-4698-843d-4bcaa3ac6c20?version=1.1>